

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația :
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATA PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil :
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Nicolae Vasiu: Cu prilejul jubileului Universității din Cluj.

L. Bologna: In preajma unui nou congres pedagogic-religios.

Pr. I. Goron: Pentru Christos.
Cronică.

Comunicat oficial. — Concurs pentru întregirea parohiei Luieriu.

Cu prilejul jubileului Universității din Cluj.

*Inalt Prea Sfințite Stăpâne,
Prea Sfințiile Voastre,
Iubiți Ascultători,*

Sărbătoarea jubilară a primului deceniu de activitate sub imperiul român a Universității din Cluj, a adus, pentru câteva zile, în capitala Ardealului, alături de M. S. Regele Carol II. și membrii augustei dinastii, tot ce are mai reprezentativ țara noastră. A nu evidenția acest fapt, mai mult, a nu trage concluziunile firești ale acestui eveniment de-o semnificație, aproape fără precedent, în istoria noastră postbelică, ar însemna să nu înțelegem pe deplin caracterul specific și menirea acestui așezământ de înaltă cultură.

Fără îndoială Universitatea din Cluj, ca toate instituțiile similare, ființează ca universitas magistrorum et studentium pentru realizarea acelui studium generale sau litterarum, pentru care s'a creiat, ca cea dintâi organizată astfel, pe la 1200, Universitatea din Paris. Dar dacă pe frontispiciul Universității din Strassbourg exista, în timpul imperiului german, inscripția: Litteris et Patriae, fixând în chip evident rostul său îndoit în aceea parte a imperiului; atunci nu mai puțin grăitoare trebuie să fie, pentru noi toți, împrejurarea că Universitatea din Dacia Superioară poartă numele Regelui Ferdinand I. făuritorul României Mari.

Universitatea din Cluj, înzestrată fiind cu tot ce necesită o instituție de știință,

își poate îndeplini, în condițiunile cele mai avantajoase, scopul său primordial și într'adevăr Alma Mater din Cluj a adus enorme servicii științei și culturii românești în decursul celor 10 ani de muncă rodnică. Ori cât de mult ar fi însă universitățile institute de cercetări științifice, ca organisme vii ale unui stat, paralel cu slujirea adevărului pur, ele trebuie să stea și în slujba neamului care le-a creiat.

Cu atât mai mult Universitatea din Cluj. Căci ea își datorește ființa sa actuală năzuinții mai multisekulare a poporului român de a se uni sub un sceptru și visului unor bărbați cari, ca și Gheorghe Lazăr doriau o „cultură românească, cu școale mari, cu biblioteci, cu bărbați învățați“ cu scopul, în primul rând, practic, de-a lumina toate straturile neamului românesc și de-a scoate prin învățatură din acel „jug al prostiei“ pe „strănepoții marelui Chesar... și ai înaltului Traian“ cari „trăiesc — cine-ar putea spune că nu trăiesc încă și azi — în vizuine și bordee, acele mai proaste și încenușate“ — dupăcum spune atât de îndurerat Lazăr.

În acest chip *Universitatea din Cluj se înfățișează în istoria politică și culturală a neamului nostru ca simbolul descătușerii naționale și sociale a românismului din Ardeal* și chează ca, acest imperativ categoric al trecutului românesc, va lua trup pe deplin, o poartă însuși Regele unirii tuturor Românilor, Regele Ferdinand I.

La acest praznic universitar din Cluj nu

vine însă numai Suveranul, încoronat de toate nădejtile unui neam întreg, M. S. Regele Carol II. și nu vin numai înalții demnitari, reprezentanți ai autorității de stat și ai așezămintelor superioare de cultură și știință, ci vine însuși capul sfintei noastre Biserici, Preafericitul Părinte, Patriarhul României, înconjurat de I. P. S. Mitropolit și de toți P. Sfințiții episcopi ai Ardealului.

Socotesc deci că, Biserica ortodoxă care, pretutindeni în teritoriul locuit de Români, astfel și aici în Ardeal, a fost mama protectoare și călăuzitoare, dela începutul existenței acestui neam și până azi, a credinței, a bunelor obiceiuri, a aspirațiilor naționale, a limbii, a literaturii, a științei, c'un cuvânt al geniului românesc, da sfânta Biserică ortodoxă, între împrejurări de-o atât de elocventă stimă față de forța productivă, dovedită de această înaltă școală, poate și are chiar dreptul, ca autoritate spirituală supremă, să aprecieze nu numai preocupările de ordin științific și național ale Universității din Cluj, ci și concursul pe care i l-a dat totdeauna în ce privește educația morală și religioasă a tinerimii universitare.

Căci problema educației în spirit moral și religios, eclesiastic sau tradițional, a studențimii este atât de importantă, pe cât de însemnată poate fi problema religiei și a moralei însăși, într'o țară, cum e a noastră, în care deprecierea moralității publice agită în egală măsură organele școlare, administrative, politice și bisericești.

Așezămintele de instrucție și de cultură, în Apus și la noi deopotrivă, au fost înființate și susținute timp îndelungat de Biserică. Universitățile chiar, în Occident, își datoresc originea gândului acestei instituții de-a înfrăți, într'o armonie deplină, viața religioasă și științifică a statelor ca organizații de apărare și de îndrumare morală a intereselor colective și individuale.

Evoluția ideilor și mai ales accentuarea unui curent de materialism trufaș, isvorit din încrederea exagerată în puterile rațiunii omeneste ce a reușit să smulgă unele taine naturii și să le deslușească utilitatea, a făcut să se uite însă una dintre cele mai frumoase concepții ale lumii ce trăia și căuta adevărul prin Biserică, concepția că omul poate fi un demn colaborator al microcosmului, dar la nici un caz nu stăpân

și profitor unic al microcosmului, în afară de providența dumnezeiască.

Pentru că spre cetatea ideilor etern valabile nu poate duce decât drumul credinței care, spiritualizând formele schimbăcioase ale existenței, creiază stabilitatea, unitatea și armonia coborâtă din cer pe pământ, în cadrul căreia omul nu se simte un produs al hazardului, ci fiu al lui Dumnezeu, purtător de valori excepționale și unice în creațiune, ca cea mai nobilă făptură dintre toate creaturile. Atunci părerea că omul este perfectibil la infinit, mulțumită însușirilor sale imanente sau trebuie stilizată în sens creștin, sau dimpotrivă, ar trebui admisă fără condiție ca valabilă concepția din Faust că omul, pornit să cucerească prin propriile sale puteri cerul și pământul, mai întâi să-și vândă sufletul diavolului. Dar o asemenea supoziție este anarhică și distrugătoare de toată ordinea și a tuturor valorilor intrate în patrimoniul omenirii, în măsura în care, adevărul unic prăbușindu-se, se creiază adevăruri succesive și contradictorii.

U. Agnosticismul și ateismul, precum nici indiferentismul, nu pot fi deci profesate într'o instituțiune, în care se formează viitorul unei țări și unde trebuie să se plămădiască sufletul generației susținătoare de stat. Căci, după cum spune un adânc cunoscător al universităților „în universitate trebuie să se creieze, să se producă și să se promoveze deoparte știința, de altă parte trebuie să se crească în ea oameni tineri, pregătiți și educați pentru anumite profesiiuni“.

Iubiți ascultători,

Adevărul nu poate fi decât unul, deși se poate manifesta sub diferite aspecte. Dat fiind însă că „credința este un drept natural inalienabil al spiritului nostru“, după cum spune un recunoscut filosof, teoria contradicțiunii dintre Religie și Știință, dintre morala religioasă și autonomia conștiinței, profesată „ex cathedra“ ar desechilibra nu numai pe omul de știință, închis în laboratorul său îngust, ci ar desechilibra cu urmări nemăsurate pe omul care, ieșind și activând în societate, aparține familiei, statului și bisericii, aceste instituțiuni fundamentale ale omenirii.

Iată de ce pe tărâmul unde se crista-

lizează, se lămuresc și se fixează cunoștințele cari, ameliorând bunăstarea pământescă a omului, promovează mai înainte de toate mântuirea sufletului, universitatea va găsi în Biserica ortodoxă totdeauna un sprijinitor experimentat și un povățuitor devotat. Intreg trecutul Bisericii noastre stă mărturie strălucită pentru această conlucrare rodnică pe frontul culturii românești și a adevărilor morale netrecătoare.

Universitatea Regele Ferdinand I. a creiat în această privință o tradiție vrednică de stimă. Ea nu răspândește numai știință, nu e numai far de lumină ci și altar de educație morală. De aceea studențimea din Cluj e privită ca un viitor factor social de prima importanță și putem privi cu încredere la ziua, când noua generație va fi chemată să desăvârșească opera constructivă a părinților lor.

Universitatea românească din Cluj nu poate învăța alt adevăr, decât acela trăit și mărturisit de Biserica ortodoxă. Fiii acestei țări știu că neamul românesc s'a format de-odată și ca popor romanic și ca popor creștin și în orice fază a dezvoltării sale ar fi, acest neam nu-și poate uita această origine de douăori nobilă. Purtător al unei asemenea noblețe, el trăiește și progresează, fiind bun și tolerant în raporturile sale interne cu frații și concetățenii săi, precum este pacinic și civilizat în raporturile sale externe și internaționale. Dar, mai presus de toate, este încrezător în destinul său apărât de Dumnezeu al cărui evanghelie este piatra unghiulară a întregii sale organizații. Și conștiința aceasta, bucuria aceasta, — precum spune Christos, — nu că spiritele se supun, ci bucuria că numele său e scris în ceruri, creiază avânt și spirit de sacrificiu în folosul obștei. Iar unde este un asemenea spirit, acolo sufletele se'nvăpăiază spre duh nou, duh de regenerare prin muncă desinteresată, a cărei sfârșit este cununa de erou: biruința dreaptă.

Nicolae Vasiliu.

Congresul anual al clerului ortodox s'a ținut în București în zilele de 21 și 22 Oct. În numărul viitor vom face o dare de seamă amănunțită despre desbaterile și hotărârile importante ce s'au adus.

In preajma unui nou congres pedagogic-religios.

Unul din aspectele principale ale noului suflu de viață, care pătrunde ființa Bisericii noastre, este preocuparea tot mai intensă cu problema educației religioase-școlare. Profesorii de religie care sunt cei dintâi vizați de această capitală problemă, simt nu numai existența atâtor lacune în învățământul și educația religioasă-școlară ci și nevoia de a reforma ceea ce împrejurările au stricat, și a întregi ceea ce vremurile au împedecat să se întregească. Acestei situații se datorește și convocarea unui nou congres pedagogic-religios al profesorilor de religie, care s'a proiectat pe primăvara anului viitor.

În preajma acestui nou congres, care nu trebuie să fie o simplă adunare cu cuvântări de deschidere, rapoarte fugitive asupra unor probleme atât de vitale pentru justificarea menirii Bisericii, cu discuții deviate și rezoluții, a căror realizare nu depinde de acest corp profesoral, ne permitem, să punem în discuție o latură a educației religioase, care pare a fi fost neglijată sistematic.

Răsfoind programele celor două congrese ce s'au ținut până acum, găsim acolo diferite probleme, care au preocupat cercurile profesorilor. Așa al III-lea congres ordinar al Asociației clerului „A. Șaguna“, supranumit congresul catehetic al preoțimei, a desbătut chestiunea educației religioase prin școală; cine să predea religia în școala primară; materia de învățământ în școala primară; educația religioasă în școlile profesionale și de ucenici. Congresul pedagogic religios, ținut la București în anul 1924, s'a preocupat de: unificarea și estinderea învățământului religios în toate școlile din cuprinsul țării întregi; programul de învățământ religios, metodele de predare a învățământului religios; practica religioasă. În spiritul acelorași congrese a fost organizat și cursul pentru profesorii de religie, care s'a ținut la Sibiu în anul 1924. Nu avem decât să ne uităm peste programul acestor cursuri. Iată ce cuprinde: considerațiuni generale asupra învățământului religios din școlile noastre secundare; pla-

nul analitic și manualele de religie din învățământul secundar: metodică istoriei sacre și a istoriei bisericești; metodică învățământului dogmatic și moral; păstoriarea duhovnicească în școală; apărarea tinerimii de plăgile sociale. Rezultatul acestor congrese și a acestui curs a fost specificarea a o mulțime de mijloace prin care educația și învățământul religios și-ar putea ajunge scopul.

Programele și metodele au format punctul central atât al celor două congrese cât și a cursului amintit. Răsfoind dările de seamă ne vom convinge foarte ușor de adevărul celor relatate.

Programele și metodele sunt mijloace pentru modelarea psihicului copilului în sensul unei religiozități mai profunde. Dar oare poate fi modelat acest psihic al copilului fără a-l cunoaște în intimitatea lui? Congreșele noastre, convinse de ineficacitatea metodelor folosite până aci în educația și învățământul religios, cred, că răul se poate înlătura prin simpla schimbare a metodelor și programelor. În loc să plece dela punctul inițial al reformelor, dela copil, adică dela subiectul căruia vrea să-i însufle religiozitate, pleacă dela jumătatea drumului, dela programe și metode, și nu se gândesc câtuși de puțin la acela căruia vreau să-i aplice atât programele cât și metodele. *Pentru a putea alcătui programele cele mai bune și a stabili metodele cele mai nimerite, e nevoie să se țină seamă, în primul rând, de acela pe care-l vizează atât unele cât și celelalte.* Înainte de a proceda la schimbarea metodelor și transformarea programelor ar fi de dorit ca viitorul congres să le discute și să aducă hotărâri în lumina psihologiei copilului și a adolescentului. O discuție prealabilă asupra psihologiei copilului și adolescentului, cu deosebită privire la viața lui religioasă, ar clarifica atâtea probleme, de care profesorul de religie se lovește la fiecare pas, și căroră nu știe să le dea o deslegare decât pe baza bunului său simț. O discuție teoretică, bazată pe date științifice, e cu atât mai la locul ei aci cu cât ea în continuu se poate raporta la experiența atât de bogată a profesorilor de religie-congresiști.

Discutam într'un rând, cu un fost coleg, azi profesor de religie, cazul unui elev,

care în fiecare oră îi venea cu noi întrebări asupra diferitelor chestiuni de apologetică, combătând afirmațiile acesteia cu dovezi scoase din știință și istorie. De sigur tendința profesorului a fost să stăruiască și pe mai departe în punctul lui de vedere. Acest fapt însă, în loc să-l convingă pe elev, l-a făcut și mai mult să se îndoiască în adevărul celor spuse de profesorul său. O cunoaștere a psihologiei adolescentului, în special pe latura ei religioasă, ar fi pus în altă lumină întreaga discuție și toate nelămuririle elevului respectiv. Epoca adolescenței este epoca tuturor transformărilor, a unor transformări, care au drept scop fundamentarea individualității adultului. Transformările acestea aduc cu sine o pronunțată tendință de a pătrunde și a diseca toate adevărurile, care până aci i-se păreau adolescentului imutabile, cu scopul precis de a-le armoniza într'un mod care corespunde mai bine structurii sale sufletești. Cunoștințele din diferitele domenii nu le mai privește ca copilul, fără să se gândească dacă ele se contrazic, ci caută să le pună în acord. Este tendința sa generală psiho-fizică de a ajunge la un echilibru și acest echilibru el îl dorește și în cunoștințele sale.

Inedoilele religioase caracterizează viața religioasă a adolescentului. Ele nu sunt decât un aspect al transformărilor generale psiho-fizice. Prin ele se pune bază noiei credințe și noiei vieți religioase, care din receptivă, cum a fost la copil, devine activă. Acesta este un proces natural și cine îl cunoaște nu se opune lui ci îl îndrumază. Din necunoașterea acestui adevăr psihologic se ivesc cele mai multe neînțelegeri între profesorii de religie și elevii lor. Primii nu înțeleg nevoile sufletești ale adolescentului, iar cei din urmă nu se simt bine cu atitudinea autoritativă-dogmatică a profesorului lor.

Am amintit doar un singur aspect al psihologiei adolescentului, pentru a ne putea da seama de importanța ei pentru viitoarele reforme. Dar câte alte laturi ale acestor reforme nu s'ar lămurii mai bine și nu și-ar pune o bază mai statornică, prin prisma psihologiei vieții religioase a copilului și adolescentului.

L. Bologa.

NOUA LEGE

Pentru Christos.

„Simon Petru i-a răspuns:
Doamne la cine ne vom duce?
Tu ai cuvintele vieții celei veci-
nice“.
Ioan, 6. 68.

Un fecior întors dela crâșmă a bătut crunt pe mama sa. A trebuit să o scoată din mâinile lui sacrilege vecinii și jandarmii. Dar în momentul când jandarmii l'au dus pe acest fecior, ca să-și ia răsplata pentru fapta lui mârșavă, bătrâna muere nu mai avea cuvinte de ocară pentru fiul rătăcit, ci numai cuvinte de compătimire pentru fiul ei, care va trebui să supoarte rigorile legii.

Aceasta întâmplare ne arată, cum unele sentimente, unele credințe sunt în stare să schimbe caracterul suferințelor, cari în mod fatal sunt legate de existența noastră pământească. Ne arată, că sunt idealuri, în slujba cărora stând, suferințele ce le îndurăm dela soarte și dela deaproapele nostru, din izvor de durere devin izvor de încurajare, spre a lupta înainte pentru a jungerea idealului ce ne-am propus.

Acest adevăr îl exprimă Isus Christos, când rostește cea de a 9-a fericire: „Fericiti veți fi voi, când vă vor ocări și vă vor urmări și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind, din pricina mea“.

Suferințele sunt în mod fatal legate de viața pământească. Intre chinuri ne naștem, murim între chinuri. Și între aceste două stațiuni ale vieții pământești ne petrecem zilele după zicătoarea poporală: „una bună, zece rele“. Câte nu avem de îndurat în cursul unei vieți? Loviri aspre! Ele vin din partea soartei și vin mai ales — din partea semenilor noștrii. Ocări, batjocuri, neîndreptățiri, calomnii, răpirea bunurilor spirituale și materiale, robie, exploatare și în fine toate chinurile, pe cari mintea omenească pervertită și firea lui însălbătăcită le poate inventa.

Să fi legat de ele, să fi condiționat de ele Isus fericirea omenească? A crede așa ceva, înseamnă să cădem în cea mai grea erezie dintre câte sunt cu puțință.

Isus n-a venit în lume, n-a îndurat neajunsurile unei vieți omenești și chinurile unei morți groaznice cu scopul de a ridica

suferințele la rangul de sistem de viață, ci a venit să le desființeze. Toată acțiunea Lui, toată învățătura Lui în aceasta a culminat: să mântuiască pe oameni de cel rău: de suferințe, de păcat. Dacă printr' o minune, într' o bună zi, toată suflarea de pe suprafața pământului ar începe o viață întru toate conformă cu învățăturile lui Isus, în acel moment suferințele oamenilor s'ar reduce cu cel puțin 90%.

Deocamdată însă împlinirea acestei minuni este un pios desiderat a celor ce nădăduesc în Domnul. Oamenii nu vor să trăească conform cu învățăturile lui Isus, și se osândesc astfel să trăiască o viață plină de suferințe.

Vai, între aceștia sunt foarte mulți, cari cred în dumnezeirea lui Isus. Ei se înduioșează la auzul cuvintelor Lui pline de înțelepciune și împreună cu unele femei mai slabe de fire din sf. cetate — amintirea lor o păstrează ev. Luca — plâng lacrimi sincere pentru Cel ce a căzut sub greutatea crucii.

Un înțelege-vor oare aceștia tâlcul adânc a cuvintelor lui Isus, adresate acestor mueri: „Fiice ale Ierusalimului, nu mă plângeți pe mine, ci vă plângeți pe voi și pe copiii voștri“. Spre a-l scoate dintre ei, spre a nu stânjeni calculele perfide a conducătorilor, înțelepciunea vanitoasă a cărturarilor, evlavia calculată în dinari a fariseilor și fanatismul bolnav a poporului de rând — Evreii l-au răstignit pe Isus. Din aceleaș motive sufletești, prin faptele noastre zilnice, noi îl răstignim zilnic.

Și prin acest act de nelegiuire și unii și alții cerem singuri osânda cerului asupra noastră. Suferințele stăruiesc să dăinuiască pe suprafața pământului.

Atunci a murit zădarnic Isus? Mântuirea noastră este un vis deșert? Nici decât. În cetățile Sodomei și a Gomorei îngerul Domnului a găsit un singur om drept. *Singur* s'a mântuit. Și dacă pe suprafața pământului se va găsi numai un singur om, care crede cu adevărat în Christos, se va mântui. Pentru acest om chiar suferințele vor deveni izvor de fericire.

Deaceea, creștinii, cetind, auzind, ori rostind cea de a 9-a fericire, să fim cu luare aminte mai ales la cele din urmă

cuvinte ale acesteia: „din pricina mea“. Aceste cuvinte rezolvă greaua, stăruitoarea întrebare: „ce e cu suferințele în lume?“ Ele desființează suferințele, le prefac în izvor de fericire, pentru cei ce le îndură în numele și în slujba lui Christos.

În zilele acele nu va fi fost tocmai ușoară o călătorie pe spatele cămilei din Grecia, din Egipt și din îndepărtatele Indii până în cetatea lui David. Ea va fi fost împreună cu multe neajunsuri, cu mari greutăți și cu reale pericole. În ce măsură le-ar fi simțit pe toate aceste cei trei Magi, dacă călătoria lor ar fi fost un eveniment întâmplător, fără țintă, fără scop! Dar ei aveau o stea călăuzitoare și știau că la capătul drumului îi așteaptă Mântuitorul. Aceasta credință a lor a fost, pentru ei, mântuitoare. Ea n'a înlăturat faptele neajunsuri ale călătoriei, produse de cauze independente de ei, dar le-a făcut suportabile, firești. În mijlocul lor, cei trei călători erau fericiți, căci știau unde merg și pentru ce merg.

Buni și răi, credincioși și necredincioși, suntem călători în viața aceasta. Toți deopotrivă trebuie să suportăm greutățile drumului: arșița soarelui, frigul nopții, spaima singurătății, foamea, setea, cruzimea animalelor sălbatice și uneltirile tâlharilor. Fericit acela, care are, în aceasta călătorie, o stea călăuzitoare și un scop precis și vai de acela, căruia îi lipsesc.

Steaua noastră călăuzitoare și scopul nostru râvnit trebuie să fie Isus Christos. Să nu ne amăgească lumea, să nu ne seducă tainice șoapte; nu este altul afară de El. În cursul vremii și în zilele noastre mulți arătat-au stele călăuzitoare și idealuri, cari păreau vrednice de realizare. Toate aceste stele s'au dovedit a fi de carton, și toate aceste idealuri deșertăciuni trecătoare. La spatele lor, se întindea înainte — și mai deșert, și mai sălbatic și mai înspăimântător — drumul vieții omului, de atâtea ori descurajat, singur, având doar' tovarășia morții, care îl pândește din toate părțile.

În lumea aceasta trecătoare, supusă atâtor întâmplări neprevăzute, în viața aceasta împreună cu atât de numeroase suferințe există un singur punct fix, un singur razim adevărat, o singură nădejde mântui-

toare: Isus Christos. El este „calea, adevărul și viața“. Calea: iubirea de aproape-lui; adevărul: iubirea Tatălui ceresc; viața: odihna în sânurile lui Avram.

Cei ce cred aceasta, nu se vor tânguî împreună cu Izrailitenele miloase pentru Cel ce a căzut sub greutatea crucei, ci vor lupta pentru cât mai grabnică realizare a învățăturilor Lui, mărturisind, împreună cu ap. Petru: „Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei vecinice“.

Pr. Ion Goron.

CRONICĂ

Serbările jubilar ale Universității din Cluj.

Implinirea primului deceniu dela deschiderea *Universității românești* din Cluj, s'a sărbătorit cu un așa fast, două zile de-a rândul (20 și 21 Oct. c.), încât descrierea mai pe larg — oricât ar fi de resumativă — întrece cadrele foii noastre, de aceea ne vom mărgini la redarea câtorva momente mai însemnate.

Punctul cel mai impresionant a fost primirea la gară a M. Sale Regelui Carol al II-lea, M. Sale Reginei Maria și A. S. R. Principelui Nicolae, și'n deosebi cortegiul regal, format din două trăsuri regale à la Daumont, încadrate de două companii de călăreții din excorta regală. Drumul dela gară până la Universitate a fost un adevărat drum de triumf în nesfârșitele aclamări a M. L. Lor, de lumea imensă ce umplea trotuarele, ferestrele și balcoanele caselor frumos pavoazate cu steaguri și covoare. Un astfel de cortegiu, cu o atât de însuflețită primire nu știu când și cu ce prilej solemn se va mai putea repeți în Cluj. A fost într'adevăr întrarea triumfală a M. Sale Regelui Carol al II-lea în capitala Ardealului.

Înalții ierarhi, membrii guvernului, șefii autorităților civile și militare, oaspeții și invitații speciali, au parcurs drumul până la Universitate pe altă cale. Sosind înaintea cortegiului regal a doua primire au făcut-o M. Sale în aula Universității, unde în fața unui număr restrâns de invitați (300)

s'a desfășurat apoi solemnitatea de aniversare. Din partea bisericii noastre au participat I. P. Sf. Lor Patriarchul Miron Cristea, Mitropolitul Nicolae Bălan, P. SS. Lor Episcopii Român Ciorogăriu, Nicolae Ivan, Ioan Stroia și Grigore Comșa. După salutul rectorului Universității Dr. E. Racovița, M. Sa Regele a rostit plin de avânt, un prea frumos discurs, care pentru frumusețea și clasică întocmire a frazelor, apoi mulțimea datelor istorice ce cuprinde, abea poate fi rezumat, ci numai redat în întregime, cum s'a și putut ceti în toate ziarele.

Au urmat discursurile dlor: prim-ministru Mironescu în numele guvernului, prof. univ. O. Ghibu pentru cei ce au luat parte activă la înființarea Universității acum 10 ani, dl Ed. de Martone profesor la Sorbona, în numele Universității franceze, d. I. Bianu în numele Academiei Române, d. prorector Deleanu, Universitatea din București și I. Breazu asist. univ. în numele absolvenților Universității.

După aceste cuvântări festive a urmat solemnitatea proclamării doctorilor *honoris causa* și înmânarea diplomelor.

M. Sale Regina Maria i s'a înmânat cea dintâi diplomă de doctor *honoris causa* după discursul dlui prof. Sextil Pușcariu în care relevând meritele literare ale M. Sale, în numele facultății de litere și filosofie a rugat pe Rector să o proclame de doctor *honoris causa*. M. Sa a fost îndelung ovaționată. S'a mai decernat acest titlu și Mons. abatelui Zavoral, prof. Bortoli, prof. Roger, prof. de Martone, Scotus Viator, contele Saint Aulaire, Wickham Steed.

La urmă M. Sa Regele a decorat „*proprio motu*” pe mai mulți profesori universitari.

Universitatea a dat un banchet în salele Cercului militar. Aici a vorbit rectorul Racovița și a răspuns M. Sa Regele Carol II.

După masă M. Sa a participat la o manifestare sportivă.

Seara la Operă s'a dat o reprezentație de gală cu „Năpasta” de Drăgoi.

A doua zi la ora 8 dimineața, în biserica noastră catedrală s'a oficiat o doxologie pentru începutul anului școlar, săvârșită de însuși P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan, asistat de P. Ori. prot. Dr. V. Sava, D. Antal, Nic. Vasiiu, Alex. Baba,

Arch. Dr. I. Vască și V. Bogdan. La doxologie au participat I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae, P. Sf. Sa Episc. Ioan Stroia, I. P. C. Sa arhimandritul Morușca, mai mulți protopopi și preoți din eparhie, delegații autorităților în frunte cu rectorul Universității Dr. I. Hațegan și numeros public. *S'a remarcat neparticiparea studenților universitari.*

La sfârșit P. On. protopop Nicolae Vasiiu a rostit cuvântarea pe care o publicăm în fruntea foii noastre, care a făcut o puternică impresie asupra ascultătorilor prin conținutul ales și talentul predării.

La ora 10¹/₂ s'a făcut deschiderea solemnă a noului an universitar, rostind discursuri d. rector Em. Racovița, M. Sa Regele, d. ministru Costachescu, noul rector dr. Iuliu Hațegan și un student universitar.

Înainte de încheiere I. P. Sf. Sa Patriarchul Miron a cetit un act de danie conform căruia a dăruit „Institutului de istorie națională” suma de 100.000 Lei pentru a constitui un fond inalienabil sub numirea de „Fondul Patriarchul Miron pentru promovarea cercetărilor și studiilor de istorie națională-bisericească”. I. P. Sf. Sa a fost viu aplaudat.

A urmat lecția de deschidere a d. prof. univ. Dr. Sextil Pușcariu.

Cu asta solemnitățile au luat sfârșit.

După masa câmpenească dată în grădina botanică s'a inaugurat Pinacoteca și Colecția Cioflec, s'a vizitat expoziția Bibliotecii Universității și s'a constituit Asociația „Prietenii Universității din Cluj”.

Seara la ora 7 M. Sa Regele și Familia Regală a plecat la București.

P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae, Marți seara a dat o cină în onoarea înalților ierarhi oaspeți și a altor personalități din Cluj.

Știre personală. P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan, în seara zilei de 23 Oct. c., a plecat la București pe mai multe zile, pentru a participa la ședințele Sf. Sinod și pentru rezolvarea în persoană a mai multor chestiuni oficioase ale episcopiei.

Un protest al ortodocșilor din Maramureș. În Dumineca din 19 Oct. a. c., mai bine de două mii de credincioși orto-

docși s'au întrunit în adunare de protestare în Vișeu-de-sus, votând următoarea moțiune: „Protestăm că pe ruinele episcopiei ortodoxe, ucisă mișelește de catolicismul distrugător de suflete și conștiință națională — străin de sufletul românesc, — să se înființeze o episcopie gr.-cat. la Baia-mare, cu titlul de „Episcopia Maramureșului“. — Maramureșul nu poate avea decât episcopie ortodoxă, care întemeiată acum 600 ani, a dus luptă dârză, veacuri de-a rândul, pentru păstrarea conștiinței naționale și credinței strămoșești. — Protestăm cu energie contra întemeierii episcopiei de Baia-mare, fără lege și fără drept istoric. — Declarăm solemn, că nu vom înceta lupta până nu se va reînființa episcopia ortodoxă a Maramureșului, așa cum a fost și trebuie să fie „ortodoxă“, după cum cere tradiția istorică și cinstea națională. — Adunarea credincioșilor din nordul Maramureșului, întruniți în Vișeu-de-sus, roagă preoții săi, să intervină către forurile bisericești, la guvern și M. Sa Regele, să ni se dea înapoi „Episcopia Maramureșului, Episcopia ortodoxă“.

Deces. Preuteasa văduvă *Ana Vătășan* n. *Vlassa*, după un morb scurt și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului în ziua de 14 Oct. 1930, în frumoasa vârstă de 73 ani. Intre cei ce o deplâng este și preotul nostru Dumitru Sângeorzan din Oarba-de-Câmpie, ca ginere. — Bunul Dumnezeu să o odihnească în pace.

Din Roșia Montană, ne vine îmbucurătoarea știre că s'a înființat o filială a „Ligii Temperanței“ având de președinte pe d. ing. I. Merșei, viceprezidenți pr. I. Varga și Dr. I. Mandl, iar secretar pe preotul nostru Alexandru *Popescu*. La 25 Sept. c. s'a ținut o adunare generală cu foarte mulți participanți, în care s'a explicat scopul și binefacerile „Ligii Temperanței“. A fost nevoie de înființarea acestei filiale pentru a putea combate răul și nenorocirile ce le revarsă cele 17 cârciume cari ființează în Roșia Montană, la un număr de 2200 suflete, ceea ce revine o cârciumă la 129 suflete. A 17-cea cârciumă e de curând deschisă, ca o dovadă de grija ce o poartă organele guvernului de sănătatea popula-

ției miniere. Felicităm pe cei ce au luat inițiativa înființării „Ligii Temperanței“ și le dorim cel mai deplin succes.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 7512—1930.

COMUNICAT

În urma ordinului ministerial Nr. 139005 se aduce la cunoștință preoțimei noastre, că ziua A. S. Voevodului Mihai nu se mai prăznuiește la 25 Octombrie, ci în ziua Sf. Arhangheli, la 8 Noembrie a fiecărui an. Cluj, la 22 Oct. 1930.

Consiliul eparhial.

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia cl. II. *Luieriu*, protopopiatul Reghin, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Locuință în natură și supraedificate.
3. Sesiune parohială 20 jugăre arător și fânaș.
4. Una ferdelă de cucuruz dela fiecare familie.
5. Pășune pentru două vite în pășunea comunală.
6. Circa 10 cară de lemne de foc din pădurea comunală în fiecare an.
7. Stola obicinuită.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererea cu documentele cerute de legile în vigoare oficiului protopopesc ort. rom. al tractului Reghin și cu prealabilă incuviințare se vor prezenta în parohie în vre-o Duminecă sau sărbătoare, spre a face cunoștință cu poporul.

Toți concurenții vor avea să prezinte act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru.

Reghin, la 28 Septembrie 1930.

Oficiul protopopesc în conțelegere cu Cons. paroh.

(38) 1—3

Ioan Maloș, protopop.